

År 1960 den 20 september
affär ten N:o 21609

M. H. H. H.

Annot:
H. H. H.

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 7516. till försäkring emot brandskada, för ett värde af
Tvåtusen /2000:- mark silfver, nedan-
nämnde byggnad *ä gården N:o 194. i första kvarteret af stads- half*
den Kristinebad, tillhörig Skepparen Abraham
Lagerstam

, samt fastställer årliga inträdesafgiften dertföre till följande
belopp, att uti fem års tid erläggas, nemligen:

För huset N:o *1*, värdt *och* försäkradt för *2000:-* mark, till *14:-*

N:o _____ , _____
N:o _____ , _____

Summa årlig afgift i mark silfver *14:-* penni

Och kommer denna försäkringsrätt, under de villkor Hans Kejsrerliga Majestäts den 26 No-
vember 1861 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente och Kejsrerliga Kungörelsen, om ändringar
deri, af den 21 Juli 1870 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 18-
manad, då värderingshandlingarne i behörigt skick jemte inträdesafgiften för första året
till bolagets agent inkommit.

Helsingfors, den 29. December 1871

[Signature]

[Signature]

N:o 7516.

Direktionens exemplar

[Signature]

[Signature]

[Small stamp]

Utdrag ur Hans Kejsersliga Majestäts förnyade nådiga Reglemente för städernas Allmänna Brandstods-bolag i Finland, gifvet den 26 November 1861 och Kejsersliga Kungörelsen, om ändringar deri, af den 21 Juli 1870.

§ 3. På Direktionens pröfnings ankommer i allmänhet, att till försäkring i bolaget antaga egendom antingen till dess fulla värde eller ock, då bolagets äfventyr deraf finnes större, än nödig försigtighet medgifver, till lämplig del af sagde värde; ägaren dock öppet lemnadt, att i sednare fallet uti annan assuransinrättning försäkra det öfriga af egendomens godkända värde, under ovilkorligt iakttagande af hvad i § 28 derom stadgas. — — — — —

§ 9. Har Direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften; återfår Sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till Agenten inbetalt utöfver afgif af Direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af Direktionen förhöjd; skall Sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, genast inbetala det bristande beloppet till Agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet; och tillkommer försäkringsökande, hvilken försummar att erlägga den af Direktionen sålunda bestämda förhöjning å inträdesafgiften, emellertid försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetald beloppet står till den af Direktionen fastställda inträdesafgiften.

Åstundar försäkringsökande, sedan han genom Agenten erhållit kännedom om förenämnde, af Direktionen fastställda förhöjning uti inträdesafgiften, att från bolaget afgå; vare dertill berättigad, men gifve sådant Agenten tillkänna, antingen genast eller innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör; och återfår Sökanden derhos hälften af den emellertid inbetald inträdesafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 15. Hvarje delägare i bolaget är skyldig att, för inträde uti detsamma, erlägga förut omförmälda inträdesafgift, hvilken, uträknad för år i öfverensstämmelse med den tariff, som är bifogad detta Reglemente, ovilkorligen skall utgöras i fem års tid; och får denna afgift icke affordras delägare till högre belopp årligen, än hvad densamma för ett år utgör.

Vill delägare på en gång afbörd sig inträdesafgifter för flere år; åtnjuter han rabatt å det, som sålunda öfverbetalas, med fem procent deraf.

§ 16. Bolagets kassa utgöres af den till bolaget donerade grundfonden fyratioåtta tusen mark, deraf endast den inflytande räntan, men icke någon del af sjelfva kapitalet, får till inrättningens utgifter användas, samt af reservfonden, som bör motsvara minst två procent af bolagets ansvarssumma för året och hvilken bildas genom inträdes- och extra afgifter, intressemedel m. m. Skulle denna kassa genom inträffade brandskador så medtagas, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delägare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter som af dem erlagts, skyldige att tillskjuta de medel, hvilka för reservfondens uppbringande till sagde belopp erfordras. Den extra afgift som sålunda uppkommer, utgöres till lika belopp med inträdesafgiften och utgår årligen, intill dess kassan åter stiger till två procent af ansvarssumman. För de år, då extra afgift uttages, erlägges icke inträdesafgift, utom för den egendom, för hvilken delaktighet i bolaget vunnits först efter det de brandskador inträffat, hvaraf extra afgiften uttagande försäkrats och hvilken egendom således ej deltagar i den ofvannämnde birstens fyllande. — — — — —

§ 17. Inträdesafgiften inbetalas, före den 15 September, i Helsingfors på sätt i § 61 förordnas samt i landsorten till Agenten i den stad, der den försäkrade egendomen finnes, eller, ifall egendomen är belägen på landet, till Agenten i närmaste stad, eller ock om delägare så för godt finner, direkte till Direktionen, då afgiften emottages af Kassören; hvar och en delägare likväl obetaget att för bolagets räkning deponera sin afgift i länets Landtrakteri, i hvilket fall originala ränterqvittensett vid enahanda påföljd, som för försummad inbetalning i nästföljande § stadgas, skall, innan ofvansagde dag, till Agenten eller Direktionen aflemnas. Hvad här är sagdt gäller äfven om inbetalningen af de i föregående § påbudna extra afgifter.

Har delägare afbördat sig inträdesafgiften för året, innan extra afgift för samma år utskrifves; varde den förra räknad såsom extra afgift.

§ 18. Försummar bolagsman att inträdes- eller utskrifven extra afgift inom förfallotiden inbetala; varde densamma då förhöjd med tio procent af dess belopp och, jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmått hos den försunlige i den ordning Kejsersliga brevet af den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifves; dock äger utmätning ej rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. — — — — —

Vill bolagsman eller hans ombud inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen; bör det erbjudna beloppet emottagas; men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig inbetalning behöfver dock ej emottagas på annan dag, än sjelfva förfalldagen.

§ 19. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket vid försäkringen eller sedermera åsatts densamma, och om dertill hörande hus äro till tak, eldstäder och eldsläckningsredskap behörigen vidmakthållna, skall, ehvad egendomen är belägen i stad eller på landet, syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanføre nämnes. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen emellertid undergått i hänseende till inredning, grannskap, o. s. v. skola anmärkas, anställas å egendom i stad hvarje femte år, å egendom på landet hvarje tionde år, men å bruk, fabrik eller annan mekanisk inrättning och theater, hvarje tredje år, samt förrättas i städerna af vederbörande Agent med biträde af två sakkunnige personer, på landet efter lägenhetsinnehafvarens föranstaltande, antingen af någon Agent med biträde, eller ock af tvänne sakkunnige och trovärdige män, hvilkas bevis öfver förrättningen inlemnas till Agenten i närmaste stad eller till Direktionen, men på mekanisk inrättning af den, som dertill af Direktionen i hvarje särskildt fall förordnas och hvil-

ken det då tillkommer att inom den tid, som af Direktionen bestämes, till densamma afgifva berättelse öfver förloppet. I alla dessa fall böra både besigtningen och instrumentet deröfver omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen blifvit efter sednaste synen försäkrad i bolaget.

Finner Direktionen syneinstrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande; äge Direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

Uraktlåter bolagsman på landet att inom en månad efter utgången af det år, då synen bort verkställas, inkomma med instrumentet deröfver; varde förrättningarna af Direktionen förordnad. Kostnaden för här omförmälda syner drabbar alltid försäkringsstagaren och kan, i händelse af treska, på Direktionens begär, hos honom utmätas.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring i inredningen eller till följd af på orten inträdt varaktigt prisstegring å arbete och byggnadsförmödenheter, fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt; då kan husets ägare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Ansökning derom göres skriftligen hos vederbörande Agent, hvarefter ärendet af Agenten och hos Direktionen behandlas, på sätt i det föregående om försäkrings meddelande är stadgat. På Direktionens pröfnings ankommer ock i hvarje särskildt fall, huruvida nytt försäkringsbrev för hela lägenheten skall utfärdas.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delägare i bolaget på samma sätt och med enahanda villkor, som om han, efter hvad i § 26 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad; styrke ägaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den nedsättning, hvilken sökes.

§ 23. I händelse med försäkradt hus eller deri befintliga inrättningar vidtages sådan förändring, hvarigenom eldfarligheten i märkligare mån ökas, nya ugnar för eldfarlig handtering anbringas, eller om uti dylikt hus idkas eldfarligt handverk, yrke eller näring, som ej vid försäkringsökandet blifvit uppgifvet. — Hvarunder vanliga hushållsöremål för ägarens eget och öfriga hnsfolkets behof icke förstås — åligger försäkringshafvaren att om förhållandet inom en månad hos Agenten anmäla. Underlåter han sådant, erlägga för första året fyra gånger beloppet af den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör, och fortfare dermed för hvarje år, som underlåtenheten varar, jemte det han underkastar sig den vidare ansvarspåföljd, som i § 25 stadgas.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlevnaden af denna föreskrift, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos Direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra äga rum.

Har annan förändring i försäkradt hus eller förändring i allmänhet uti dess granskap skett af den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp; må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver. I slikt fall åligger det Agenten, då syn jemlikt § 19 eller af annan orsak på stället förrättas, att tillika anmärka alla de förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande; hvaremot det ankommer å husets ägare att tillkännagifva förändring, som till nedsättning i afgiften föranleda kan; och bör Agenten öfver förhållandet upprätta syneinstrument, som till Direktionen insändes tillika med ny uträkning uppå den förändrade inträdesafgiften.

Årsafgiften utgår sedan uti alla här ofvan nämnde fall ifrån och med det räkenskapsår, då förändringen blifvit anmäld, med det belopp som Direktionen i anledning häraf fastställer; likaså extra afgift, som senare utskrifves.

Varder ej förhöjning i afgiften erlagd inom två månader efter det försäkringshafvaren fått del af Direktionens beslut i saken, tillgodonjutes derafter och intill dess betalningskyldigheten blifvit fullgjord, försäkringsrätt endast i det förhållande, som den inbetald inträdesafgiften står till den som erläggas bordt.

Direktionen må jemväl, i förekommande fall, föreskrifva husträgare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvats vara vådlig, vid äfventyr att försäkringen eljest upphör att vara gällande, efter omständigheterna, antingen aldeles eller ock intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Förändring, som verkar till nedsättning af afgiften, kan när som helst anmälas. Likaså är det Direktionen obetaget, att emellan de i § 19 föreskrifne syner, på Agentens anmälan om inträffad förändring, hvilken föranleder till betydligare förhöjning af årsafgiften, till sådan förhöjning besluta.

§ 24. Nedtager bolagsman försäkradt hus och flyttar detsamma till annan plats inom eller utom gården eller lägenheten, eller bygger han inom samma gård eller lägenhet nytt hus i dess ställe; tillgodonjute för det sålunda flyttade eller nybyggda huset den försäkringsrätt, hvilken varit fästad vid det gamla. För vinnande af slikt förmån erfordras dock att han, inom två månader sedan det flyttade eller nya huset blifvit fullbordadt, öfver detsamma inlemnar beskrifning och planteckning till Agenten, som sedermera i den ordning § 6 föreskrifver, låter värdera byggnaden, uträknar inträdesafgiften för densamma och insänder handlingarne till Direktionen, hvilken slutligen bestämmer det flyttade eller nya husets försäkringsbelopp och inträdesafgift; men skulle sistnämnde hus afbrinna innan försäkringsrätten derför enligt § 7 vidtagit; vare ägaren icke berättigad till någon ersättning; dock frikallas han i sådant fall från utgörande af andra än de inträdes- och extra afgifter, som vid husets nedtagande kunnat belasta detsamma.

§ 25. Vill ägare af i bolaget försäkrad fabrik, bruk, verkstad eller annan mekanisk eller industriell inrättning i allmänhet, eller

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstods bolag i Finland, anmäles undertecknad härmedelst i byggnaden å sin ägande södra hälft af gården och tomten N° 104 vid Rehnbäck och Vestralånggatan i första kvarteret af Kristine stad.

Tomtens södra hälft innehåller 1950 quadrat alnar i areal vidd. Dess norra sida är 39 alnar och stöter till tomtens norra hälft. Östra sidan är 50 alnar gränsar till tomten N° 100 södra sidan är 39 alnar vetter emot Rehnbäckskägatan, 12 alnar bred, vestra sidan är 50 alnar stöter till Vestra långgatan som är 18 1/2 alnar bred är bolagen på 110 alnar från fjör, och är försedd med följande brandredskap: två brandflegor två brandhakar och två brandämbarer alla märkta med tomtens nummer i oljefärg.

Wärde i Mark i Silver	Af värderingsmännen	
	Af under tecknad egare	Af värderingsmännen
Byggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilkas läge bilagde planteckning närmare utvisar, äro följande:		
N ^o 1. Ett boningshus af timmer, i godstånd uppfördt år 1860, till undel brödsodrad icke målad under tak af pector. Huset som är 21 alnar långt, 15 alnar bredt 10 1/2 alnar högt från marken till takkammen består af en våning med sju boningsrum, hvar af tvänne äro oinredda, innehåller tillfammans två kakelugnar i nischer, en rör spis och en kokspis med bakugn i nisch, desj utom finnes en med korsvirke och bräder öfverbyggd ryppgångstrappa. Wärderas till	2000	2000
Summa Mark i Silver	2000	2000
Följande hus på tomten anmäles icke till försäkring. Huset N ^o 2 en uthusbyggnad af korsvirke och bräder. Hvarken å gården eller i dess grannskap finnes icke någon eldfarlig inrättning.		
Å tomten finnes ej trädgård med lummiga		

Ark. d. 27. December 1871. med 14. mark
 1889
 G. H.

löftad ej heller på angränsande tomter.

Kristinestad den 15 December 1871.

Mör: Lagerstam
Copparelev Skogvare

"Sålunda besigtigadt och värderadt, samt att den i instrumentet
upptagna brandredskap finnes å stället att tillgå och är i behörigt skick
intygga. Kristinestad den 16 December 1871."

J. G. Rasmussen

M. Theiv

G. F. Hartman

Beskrifning

Tomten N° 184 i första kvarteret. Detsamma innehåll, samt derä befintliga byggnader, äro i värderingsinstrumentet närmare beskrifna. a. inkörsport, b. plantor.

Tomtens norra hälft N° 184 i samma kvarter

A. Invänings trädhus.

Tomten N° 189 i samma kvarter

B. Uthusbyggnad af korsvirke och bräder.

C. Invänings trädhus.

Tomten N° 190 i samma kvarter.

D. Uthusbyggnad af stenk.

E. Invänings trädhus.

Tomten N° 191 i samma kvarter.

F. Invänings trädhus.

Tomten N° 193 i samma kvarter.

G. Invänings trädhus.

Tomten N° 200 i samma kvarter

H. Invänings trädhus.

Tomten N° 199 i samma kvarter

I. Invänings trädhus.

Tomten N° 198 i samma kvarter

K. Invänings trädhus.

Afståndet byggnaderna emellan på tomten N° 184 är.

Från Huset N° 1. till huset N° 2. _____ alnar

Afståndet från byggnaderna vid samma tomtes öfver linie till närmaste hus å kringliggande tomter.

Från Huset N ^o 1. till Huset G.		12	alnar
_____ N ^o 1.	J	18 1/2	_____
_____ N ^o 1.	E	55 1/2	_____
_____ N ^o 1.	D	25	_____
_____ N ^o 1.	A.H.	5 1/2	_____
_____ N ^o 1.	K	58	_____
_____ N ^o 1.	F	6 1/2	_____
_____ N ^o 1.	C	83	_____
_____ N ^o 2	D	1 1/2	_____
_____ N ^o 2	A.	36	_____
_____ N ^o 2	B	42	_____

Från Huset N° 2 till Huset **F** _____ 44 skmar
 _____ N° 2 _____ **C** _____ 48 _____
 _____ N° 2 _____ **J** _____ 50 _____

Kristinestad, som ofran,
 A Lagersteen

Föreständes plantekning och dertil hörande uppgifternas
 riktighet bekräftar Kristinestad den 16 December 1871.
 J. G. Ramstedt.

Uräkning på årliga inträdesafgiften i Sködnas Allmänna Brand-
 stödsbolag för gården N° 194 vid Rehbäckskan och Vestrålsång gatan, i första
 kvarteret af Kristinestad, tillhörig Skepparen Abraham Lagerstam.

Det gode kända för- säkkrings beloppet i Mark för		Agiften för 1000 Mark af försäk- ringsbeloppet		Årliga inträdes- afgiften	
		Mark	penning	Mark	penning
2000	Huset N ^o 1 till 6 ^{te} klassen	7			
	Summa	7		14	
Summa 2000	Summa årlig inträdesafgift				14
	Kristinestad den 18 December 1871.				
	J. G. Ramstedt.				

År 1876 den 22 Augusti har undertecknad Brandstodsbolagets Agent, med biträde af Svandruvaremästaren J. P. Salin och Skomakaremästaren G. F. Hartman, i det afseende §§ 19 och 23 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 26 November 1861, onförmäla, besigtigat gården N:o 7516 vid vestra långgatan i första kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af Kapten Abraham Lagerstam, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o 7516 blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2000 mark i silver, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af 2de brandflegor, 2de brandtrikor och 2de brandåmbaren jemväl finnes att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

E. ÅKERBERG.

Gustaf Hartman

Johan P. Salin

erled följande förvattning förklarar jag mig nöjd.

Ort och tid som ofvan

Ab Lagerstam

År 1881. den 5. Oktober har undertecknad Brandstods-
bolagets Agent-~~Suppleant~~, med biträde af Skamakarvärf: Jölan
Fr. Forsberg och Svarfvarvärf: J. P. Salin, i det
afseende §§ 19 och 23 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstods-
bolag i Finland, gifvet den 26 November 1861, omförmåla, besigtigat gården
N:o 2194 vid *Sto Vesterläuggatan* första kvarteret af Kristine-
stad, hvilken gård för närvarande eges af *Thyngaren Oskar Hans
Lagerhaus*, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhål-
len och i lika godt stånd som då den under N:o 7516. blifvit i berörde
bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2000. mark i
guld, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården
och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast faststälde årsaf-
gift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af 2. brandtöglar,
2. brandrakor och 2. brandåmbaren
jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

Gust. Heuberg.

J. F. Forsberg

J. P. Salin

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som
ofvan.

J. Leonard, Sällans

*Granskadt utan anmärkning i Brand-
stodsdirektionen den 8 November 1881 intyga*

A. Nyerwall

År 1891. den 18. September har undertecknad, Brandstodsbolagets Agent, med biträde af *Notarieemått G. F. Hartman* och *Swarsjoaren G. P. Salin*, i det afseende § 19 och ~~23~~ af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den ~~26~~ ²⁷ ~~November 1861~~ ^{Oktober 1885}, omförmäl~~a~~ besigtigat gården No: ²⁵ 194. vid *Westerlånggatan* i *fjärta* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *Spömannen Petter Sundblad*, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under No: 7516. blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2000. mark i guld, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *två brandstegar, två brandhakar och två brandämbar*.

jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

Gust. Henberg.

Gustaf F. Hartman

G. P. Salin

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

P. Sundblad.

Ej ätgärd; Helsingfors, den 14. januari 1892.

Gust. Henberg

theater, deri göra sådan förändring, som kan anses i någon mån öka eldfarligheten, anmäla denna åstundan skriftligen, antingen omedelbart eller genom Agenten, hos Direktionen, hvilken pröfvar huruvida förändringen bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Vidtages förändringen utan dylik anmälan, vare försäkringsrätten förverkad.

Utbytas till inrättningen hörande maskiner eller tillbehör, som försäkrade äro, emot andra dylika, kan försäkringsrätten för de förra, sedan föreskrifven syn och värdering för sig gått, på anmälan hos Direktionen, öfverflyttas på de senare.

Begagnas försäkrad fabrik, verkstad, industriell anläggning eller annan här ofvan nämnd inrättning till annan eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål eller yrke, för hvilket fabriken, verket eller inrättningen är anlagd och vid försäkringen blifvit uppgifvet, samt brand i följd deraf uppstår; hafve ägaren, ehvad den otillättna eldfarliga handteringen utöfvats efter eller utan hans förordnande, för hans eget eller andras behof, förverkat sin rätt till ersättning för den skada honom genom branden tillskyndas. Lika ansvarspåföljd drabbe äfven ägare af annat försäkradt hus, hvilken försammat att iakttaga hvad här ofvan uti § 23 finnes stadgad, i händelse genom utöfvande af icke uppgifvet eldfarligt handverk, yrke eller näring brandskada inträffar.

Uti alla i denna § nämnda fall njute inteckningshafvare, änskönt försäkringshafvaren sin rätt förverkat, i all händelse rätt till godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bordt för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom.

Slutliga bestämmandet af bolagets skyldighet att ersätta inträffad brandskada äfvensom af försäkringshafvares rätt till erhållande af slik ersättning skall, såväl uti här ofvan anförda, som ock i hvarje annat fall, tillhöra bolagets Direktion, hvilken, sedan laglig utredning i saken vunnits, äger densamma pröfva och afgöra; och får den med Direktionens beslut missnöjde, deri söka ändring vid bolagsstämma, i den ordning § 86 för sådan händelse stadgar.

§ 26. Bolagsman, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom Agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos Direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning besvärad, eller att samtliga inteckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, och finnes han hafva afbördat sig såväl inträdesafgift för fem år, det löpande året inberäknadt, som derförinnan utskrifna extra afgifter; äger Direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räknens års slut, i fall uppsägningen skett minst en månad förut. Men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett sednare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att, derest sådant icke skett, erlägga stadgade afgifter, hvilka till följd af under samma tid inträffade brandskador kunna utskrifvas, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår honom. Innan nämnde tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 28. Egendom, hvilken icke är försäkrad för hela det åsatta värdet, kan, efter anmälan hos Direktionen, som må göras antingen direkt eller genom vederbörande Agent, försäkras annorstädes för det återstående beloppet af sagde värde. Sker sådan försäkring utan anmälan eller finnes egendomen i annan assurancesinrättning försäkrad till högre belopp än nämnde återstod; vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, inteckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt uti § 25 är stadgad.

§ 29. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är försäkrad genom sjelfva branden eller genom åtgärder, vidtagna för densammes släckning eller hämmande. För brandskada, som inträffar under krig och har sin orsak antingen i fiendens anfall eller uti vidtagna anfalls- eller försvars-åtgärder emot fienden, gifver bolaget ej ersättning; dock frikallas ägaren i detta fall från utbetalning af alla honom påförde och ännu ej erlägde inträdes- och extra afgifter samt varde för byggnaden från bolaget skild.

§ 30. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör, vid det i § 35 utsatta äfventyr, inom fjorton dagar derefter anmäla sig hos vederbörande Agent samt tillika allemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger Agenten, att sednast å åttonde dagen föranstalta besigtning och värdering å stället, att i Agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i § 59 omförmälas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall Agenten genast uppsätta en noggrann berättelse, upptagande brandens utsträckning å tomt, beskaffenheten af branskan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som, enligt värderingsinstrumentet, bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af äbyggnaden. Denna berättelse skall han, inom ytterligare åtta dagar, jemte sjelfva värderingsinstrumentet insända till Direktionen, hvilken det sedan tillkommer, att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till erhållande af ersättning sig yttra.

Har, vid timad eldsvåda, försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande Byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå; då övertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, på sätt derom i 36 och följande §§ stadgas; dock att der grundmurar och kallare kvarstå, i det skick att de finnas fullt uppfylla sitt ändamål, samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga mindre reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, finnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

Nöjes den brandskadade ej med besigtningmännens utlåtande och värdering, må han öfverlemna sakens afgörande till kompromiss. I sådant afseende åligger honom, för att hafva sin talan bevarad, att

derom anmäla hos Agenten, antingen genast efter förrättningens avslutande, eller ock senast innan utgången af den tid, då instrumentet deröfver bör af Agenten till Direktionen insändas.

Enahanda rätt att underkasta brandskadesyn och värdering pröfning af kompromiss, tillkommer äfven Direktionen, då förrättningen af densamma till granskning företages.

§ 31. Vid brandskada å landet, behöver ej den i nästföregående § föreskrifna syn och värdering bivistas af bolagets Agent, utan kan, på den brandskadades föranstaltande, förrättas af kronobetjent eller annan skrifkunnig och trovärdig man å orten jemte tvänne nämndemän. Instrumentet öfver förrättningen, som skall innehålla hvad uti åberopade § är, i hänseende till Agentens berättelse, föreskrifvet, bör den brandskadade, vid det i § 35 stadgade äfventyr, inom en månad efter branden inlemna till Agenten i närmaste stad, som derefter insänder detsamma jemte eget utlåtande till Direktionen; och låter Direktionen sedan genom Guvernören i länet meddela den brandskadade sitt beslut i saken. Föröfrigt gäller, angående brandskadeersättningens bestämmande samt sakens öfverlemnande till kompromiss, hvad § 30 derom innehåller.

§ 32. Den kompromiss, som i föregående §§ omnämnas, bildas på sätt uti § 8 är stadgad samt sammanträder å brandstället och pröfvar saken i de delar, deri missnöje med förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissrättens utslag i de tvistiga delarne förblifver. Kostnaden för denna kompromiss gildes till ena hälften af bolaget och till den andra af den brandskadade.

§ 33. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade, i samråd med Agenten, behörigen värdas, intilldess ärendet om brandskadeersättning blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga någon annan åtgärd med desamma, än hvad till deras vård finnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning. Vid enadanda äfventyr åligger honom ock att, om Direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till Agenten lemnade uppgift om lemmingarne efter branden. Ar han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den som föröfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl pligtig att slik ed aflägga, vid förenämde påföljd om han undandraget sig edgången. Alla de lemmingar efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissrättens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 34. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, afdrager Direktionen derifrån ej blott det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i ogrundna inträdes- och extra afgifter, utan ock hvad den brandskadade bör till bolaget erlägga för skada å eget och annans hus, i och för den brand, hvarvid han skadan led. Återstoden utbetalas sedan i den ordning, som nedanföre närmare bestämmes; dock bör härvid iakttagas att, der två eller flere års inträdes- eller extra afgifter sålunda på en gång godtgöras bolaget, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 35. De, som lidit brandskada, utfå ersättning i den ordning skadorna timat; och må Direktionen förty ej å sådan ersättning utfärda anordning, innan åtminstone en månad efter branden förlidit. Har brandskadad uraklåtitt att, inom den i §§ 30 och 31 föreskrifna tid, anmäla sig hos vederbörande Agent; vare föröfrigt sin rätt att, framför dem, hvilka sednare än han lidit brandskada, men före honom gjort slik anmälan, utbekomma den beviljade ersättningen, såframt icke bolagets kassa erbjuder tillräcklig tillgång till hvardera ersättningens utgifvande på bestämd tid.

§ 37. Brandskade-ersättning utbetalas till vederbörande, när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftning. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Ar inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvare utom Finland, och anmäler han sig ej hos Direktionen inom sex månader efter det Direktions kungörelse om brandskadan varit i Finlands allmänna tidning införd; äger Direktionen att till husägaren eller dess målsman utgifva medlen, emot godkänd borgen för deras återbetalning, i fall sådan på grund af utslag, som fått vinna laga kraft, kan komma att honom åligger. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskade-ersättningen skall utbetalas i Direktionens kassa eller genom vederbörande Agent, i hvilket sednare fall medlen med posten afsändas till Agenten.

§ 38. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsåtligt anlagt, eller anlägga låtit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva, genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld, vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värfjämsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevis ej kunnat å saken fallas; i alla dessa fall skall brandskade-ersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot borgen, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Var hus, som brunnit, med inteckning besvärad; njute inteckningshafvaren, ändå att ägaren genom vårdslöshet med eld vållat branden, rätt till betalning från den ersättning, som bort för huset utgå, i fall ägaren icke varit till branden vållande.

§ 60. Agenten åligger att i behörig tid verkställa de besigtningar å egendom i stad, hvilka äro i § 19 föreskrifna. För dessa förrättningar vare Agenten berättigad att af husägaren i arvode uppbära fyra mark för sig och två mark för hvardera biträdet. Lösen för instrumentet äger ej rum, om huset finnes till inredning och omgifningar oförändradt, men förekomma dervid sådana förändringar, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må Agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med fyra mark.

§ 61. Med den, i hänseende till Agenten i Helsingfors stad nedanförelse stadgade inskränkning, tillkommer Agenterna i allmänhet: att uppbära bolagsmännens inträdes- och extra afgifter enligt hvarje Agent af Direktionen meddelade debetsedlar, hvilka efter fullgjord betalning qvitteras och till den betalande aflemnas; — — —

I Helsingfors stad äger Agenten icke uppbära andra försäkringsavgifter, än den inträdesavgift, som, vid ansökning om ny försäkring eller vid förhöjning af förut beviljad försäkringsbelopp, skall för första året erläggas, innan värderingshandlingarne kunna af honom till Direktionen insändas; och må det i dessa fall af försäkrings-tagaren bero att vaka deröfver, att handlingarne jemte avgiften varda af Agenten ofördröjligen till Direktionen öfverlemnade. I följd af hvad sålunda är stadgad, får Agenten i Helsingfors förty ej befatta sig med någon uppbörd hvarken af följande årens inträdes- eller utskrifna extra afgifter, utan skola alla dylika afgifter för försäkrade egendomar, belägna i sagde stad eller inom dess Agentur, ovilkorligen antingen inbetalas omedelbarligen till Direktionen, eller ock i Landtränteriet nedsättas, i hvilket sednare fall originala ränterikvittenset bör af försäkringshafvaren, vid stadgad påföljd, innan förfallodagen, till Direktionen inlemnas.

§ 86. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af Direktiö-
nen vidtagen åtgärd; vare honom öppet att sådant till pröfning vid
bolagsstämman anmäla; dock åligger honom att sednast åtta dagar
före bolagsstämmans början till Direktionen skriftligen inlemna sina
påståenden, hvilka derefter af Direktionen, jemte egen förklaring, öf-
verlemnas till bolagessämman, som äger meddela den rättelse, hvar-
till skäl möjligen förefinnes.

§ 92. Skulle, till följd af delägars afgang ur bolaget eller för-
säkringsvärdens nedsättning, sammanräknade värdet af den återstå-
ende i bolaget försäkrade egendomen nedgå till sexton miljoner mark
eller derunder, kalle Direktionen genast bolagsmännen till extra bo-
lagsstämman, för att öfverlägga och besluta om bolaget skall fortfara
eller upplösa sig; — — — — —

§ 93. Har vid bolagsstämman vidtaget beslut om bolagets upp-
lösning icke blifvit enhälligt fattadt; gånge beslutet ej till verkstäl-
lighet, derest icke åtminstone trefjedjedelar utaf hela antalet af de
vid samma stämman representerade röster förenat sig om detsamma.
Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbin-
delse att i enlighet med detta Reglemente ersätta all den brandskada,
som före upplösningen timat.